

Poz. 55

UCHWAŁA NR 64
RADY NAUKOWEJ DYSCYPLINY ARCHEOLOGIA

z dnia 17 grudnia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Raportu o stanie dyscypliny archeologia
na Uniwersytecie Warszawskim**

Na podstawie § 49 pkt 9 Statutu Uniwersytetu Warszawskiego (Monitor UW z 2019 r. poz.190) Rada Naukowa Dyscypliny Archeologia postanawia, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Raport o stanie dyscypliny archeologia na Uniwersytecie Warszawskim, którego część jawna stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Naukowej Dyscypliny Archeologia: *M. Giersz*

**Raport Rady Naukowej Dyscypliny Archeologia
o stanie dyscypliny archeologia na Uniwersytecie Warszawskim
za okres 1.01.2017 – 31.05.2020 r.**

CZĘŚĆ A

Zadaniem Komisji ds. parametryzacji Rady Naukowej Dyscypliny Archeologia jest gromadzenie informacji o dorobku naukowym archeologów zatrudnionych na Uniwersytecie Warszawskim, koordynacja działań związanych z ewaluacją dyscypliny oraz ocena poziomu dyscypliny w odniesieniu do standardów międzynarodowych, a także w zakresie ewaluacji działalności naukowej zgodnie z prawem o szkolnictwie wyższym i nauce. Prace Komisji, prowadzone od stycznia do początku maja 2020 roku, pozwoliły zgromadzić pełną informację o dorobku pracowników zaliczonych do liczby N w dyscyplinie archeologia, który został scharakteryzowany w niniejszym raporcie (stan na koniec maja 2020).

I. Archeologia na Uniwersytecie Warszawskim

W okresie 2017-2020 w wykazie pracowników Uniwersytetu Warszawskiego, którzy podali archeologię jako wykonywaną dyscyplinę naukową, liczba osób wahała się, jednak przez cały okres przekraczała sto osób. W omawianej grupie 87% pracowników zatrudnionych było na pełen etat, a 13% osób w mniejszym wymiarze czasu pracy.

Analizowana grupa osób to badacze reprezentujący najczęściej jedną dyscyplinę naukową tj. archeologię (87%), co stanowi znaczne ułatwienie przy jej parametryzacji. Dodatkowo w omawianej grupie pracowników aż 93% osób było/jest zatrudnionych w trzech jednostkach podstawowych Uniwersytetu powołanych w celu realizacji badań z zakresu archeologii: Instytut/Wydział Archeologii, Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej oraz Ośrodek Badań nad Antykem Europy Południowo-Wschodniej.

II. Ocena dorobku naukowego na dzień 31.05.2020 (kryterium I)

Podstawą oceny działalności naukowej (publikacyjnej) analizowanej grupy pracowników są ankiety sprawozdawcze oraz dane uzupełniające zgromadzone przez członków Komisji za okres od 01.01.2017 do 31.05.2020 roku.

W ocenianym okresie, w dorobku pracowników podlegających ewaluacji działalności naukowej w dyscyplinie archeologia zewidencjonowano publikacje pozwalające wypełnić jedynie 75% tzw. „slotów”. Oznacza to zatem wypełnienie liczby obowiązkowych slotów parametryzacyjnych, jednak przy braku możliwości pominięcia publikacji niżej punktowanych na rzecz wyżej punktowanych (z tzw. „czwartego slotu”).

Analiza dorobku składającego się na ocenę parametryczną pozwala stwierdzić, że tylko część dorobku stanowią publikacje wysoko punktowane, przy większej liczbie średnio punktowanych i najliczniejszej grupie nisko punktowanych. Należy mieć na uwadze, że w tej ostatniej grupie większość stanowią artykuły publikowane latach 2017-2018, a więc sprzed zmiany punktacji. Struktura dorobku wymaga zatem poprawy i dotyczy to nie tylko wartości punktowej, ale także rodzaju publikacji, w którym znaczący odsetek stanowią rozdziały w monografiach. Próg dopuszczalnych monografii został określony na 12%.

W efekcie podsumowania dorobku punktowego tylko 15,5% osób zgromadziło więcej niż 200 punktów, a kolejne 24,4% uzbierało dorobek między 100 a 200 punktów. Największa grupa pracowników ma dorobek punktowy poniżej 100 punktów, a 15,5% nie zgromadziło żadnego dorobku naukowego. Dotyczy to jednak przede wszystkim osób dopiero co zatrudnionych, albo tych, które wycofały oświadczenie na początku 2019 roku.

W ocenie Rady Naukowej Dyscypliny Archeologia w kryterium I należy zostały zidentyfikowane główne zagrożenia (wysoki udział rozdziałów w monografiach i artykułów w niskopunktowanych czasopismach) i możliwe środki zaradcze: wspieranie możliwości prowadzenia badań interdyscyplinarnych, wspieranie/dofinansowywanie tłumaczeń i redakcji tekstów anglojęzycznych, prowadzenie szkoleń dotyczących systemu punktacji oraz wprowadzenie kryteriów oceny pracowników opartych o kryteria oceny parametryzacyjnej.

III. Dorobek naukowy w zakresie kryterium II

Przedmiotem parametryzacji w kryterium II jest ocena efektów finansowych badań naukowych i prac rozwojowych na podstawie wysokości środków finansowych przyznanych

jednostce na realizację projektów badawczych oraz uzyskanych przez jednostkę w wyniku komercjalizacji wyników badań naukowych.

Dane projektowe zostały zestawione i zanalizowane zgodnie z kryteriami oceny. Łącznie archeolodzy na Uniwersytecie Warszawskim realizowali w okresie od 1.01.2017 do 31.05.2020 r. ponad sto projektów, z których tylko 73% można zaliczyć do dorobku parametrycznego dyscypliny. Pozostałe 27% grantów było bowiem realizowane przez osoby niezgłoszone do liczby N. W pozostałej grupie parametryzowanych projektów przeważającą większość stanowiły projekty badawcze realizowane przez Uniwersytet jako lidera i ze środków pozyskanych od podmiotów należących do systemu finansowania nauki i szkolnictwa wyższego. W tej grupie istotne znaczenie mają też projekty finansowane przez Europejską Radę ds. Badań Naukowych (ERC), ze względu na wskaźniki przeliczeniowe.

W ocenie Rady Naukowej Dyscypliny Archeologia możliwością poprawienia wyniku w analizowanym kryterium jest pozyskiwanie przez parametryzowanych pracowników nowych grantów, w tym szczególnie prestiżowych i wysokopunktowanych grantów ERC. Konieczne jest także zwiększenie udziału umów związanych z komercjalizacją badań, które ze względu na przelicznik stanowią znaczną korzyść w ocenie kryterium II. Z rozmów przeprowadzonych z pracownikami wynika, że podstawowy hamulec w komercjalizacji badań stanowią wysokie koszty obsługi administracyjnej UW (w tym odpisy ogólnouczelniane), niemające bezpośredniego przełożenia na zlecane zadania. Urealnienie tych kosztów mogłoby w znaczący sposób poprawić wynik uzyskiwany w kryterium II.

Odrębnym aspektem jest ocena skuteczności pozyskiwania środków na badania naukowe. Podkreślić należy dużą aktywność archeologów z UW na polu pozyskiwania finansowania projektów badawczych. Choć nie wszystkie ze składanych wniosków grantowych kierowane są do finansowania, poziom skuteczności w pozyskiwaniu grantów znajduje się na stosunkowo wysokim poziomie.

IV. Kryterium III

Komisja zebrała informacje o najważniejszych działaniach mających wpływ na otoczenie i funkcjonowanie społeczeństwa. Wśród tych o największej skali oddziaływania należy wymienić: prace badawcze, konserwatorskie i wystawiennicze w Deir-el-Bahari (CAŚ), Aleksandrii (CAŚ), Starej Dongoli (CAŚ), projekt publikacji i wystawy on-line Barbarzyńskie Tsunami (WA), badania w Novae (OBA, WA), badania w Akrai (WA), ścieżka dydaktyczna w Gvardjilas Klve w Gruzji (WA), wystawa w Taszkencie (WA), badania, prace konserwatorskie i wystawy w Castillo

de Huarmey w Peru (WA), badania i rewitalizacja zamku w Człuchowie (WA), wystawy i działania publikacyjne na 100-lecie archeologii (CAŚ, OBA, WA).

V. Ocena udziału pracowników w międzynarodowej współpracy akademickiej

Powyższe zagadnienie należy zaliczyć do tych obszarów działalności, które w dyscyplinie archeologia realizowane jest na względnie zadowalającym poziomie, ale jest to efektem odrębnych inicjatyw, a mniej systemowych rozwiązań, choć podkreślić można stałe poszerzanie zakresu międzynarodowej współpracy akademickiej. Instytut Archeologii (obecnie Wydział Archeologii) w swojej działalności zainicjował zawarcie przez Uniwersytet umów o współpracy z Uniwersytetami w Katanii, Timisoarze, Konstancji, Lizbonie, Murcji, Kadyksie, Bonn, Selcuk, Cluj-Napoca, Kopenhadze, Kaszanie, Jiroft i z Uniwersytetem Karola w Pradze. Z tych inicjatyw nieliczne wiązały się z wymianą studencką, a bardziej ze współpracą badawczą. W podobny sposób zakres międzynarodowej współpracy akademickiej poszerza Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej UW. Od 2017 roku, we współpracy z Institut Français d'Archéologie Orientale w Kairze, przyznawane są stypendia dla osób po doktoracie. W działalności Instytutu/Wydziału Archeologii, Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej oraz Ośrodka Badań nad Antykiem Europy Południowo-Wschodniej realizowane są także inne stypendia i staże tego typu, m.in. finansowane ze środków NCN (Fuga i Sonatina) oraz NAWA (stypendium Ulama). Realizowana jest także partnerska współpraca w programie stypendialnym Polskiego Komitetu ds. UNESCO i MNiSW adresowanym do młodych naukowców spoza Polski. Pewien obraz wymiany w ramach dyscypliny daje również statystyka programu Erasmus.